

ZVEZA
SLOVENSkih
GODB

Organizacijski odbor *Leto Bojana Adamiča 2012*
v okviru projekta *Evropska prestolnica kulture Maribor 2012*

Adamičevi dnevi

od 26. do 28. oktobra 2012

ob 100. obletnici
rojstva Bojana Adamiča

Maribor, oktober 2012

Organizacijski odbor *Leto Bojana Adamiča 2012*
v okviru projekta *Evropska prestolnica kulture Maribor 2012*

Adamičevi dnevi

od 26. do 28. oktobra 2012

ob 100. obletnici
rojstva Bojana Adamiča

MARIBOR2012
Evropska prestolnica kulture

Maribor, oktober 2012

PROGRAM

petek, 26. oktober 2012

17.30 *Preddverje Hotela Orel*

Zbor udeležencev CISM Silver cluba in predstavnikov Organizacijskega odbora ter odhod proti Hiši stare trte

18.00 *Hiša stare trte*

Sprejem za Organizacijski odbor »Leto Bojana Adamiča 2012«, udeležence simpozija in CISM Silver club

Pozdravni nagovor: Ervin Hartman

Pozdravni besedi: mag. Franci Pivec in Tone Urbas

sobota, 27. oktober 2012

Mednarodni znanstveni simpozij o Bojanu Adamiču
Univerzitetna knjižnica Maribor, Glazerjeva dvorana

9.00	Registracija udeležencev simpozija
9.30 - 12.00	1. del simpozija
12.00	Otvoritev razstav Zven maske in Metla za mojstra, s krajšim kulturnim programom
14.30 - 17.00	2. del simpozija

Slavnostni koncert Orkestra slovenske policije in
Orkestra Slovenske vojske

19.30 *Dvorana Union, Maribor*

Slavnostni koncert Orkestra slovenske policije s solistom Matjažem Mrakom in Orkestra Slovenske vojske, dirigent Milivoj Šurbek

nedelja, 28. oktober 2012

Koncertni dan Bojana Adamiča

13.00 Dvorana Union, Maribor

KUD Pošta Maribor, dirigent Ervin Hartman

Pihalni orkester Zarja Šoštanj, dirigent Miran Šumečnik

Godbeno društvo Rudarjev Idrija, dirigent Domen Prezelj

Godba Cerknica, dirigent Mitja Dragolič

Godba Trbovlje, dirigent Jože Kotar

16.30 Bela dvorana ob dvorani Union, Maribor

Dan godbeništvu, slavnostna seja

Predstavitev Adamičevega Requiema

Predstavitev zbornika ob 40-letnici organiziranega
godbeništvu na Slovenskem

Podelitev spominskih listin v projektu

Adamičevo leto 2012

sobota, 27. oktober 2012

Mednarodni znanstveni simpozij o Bojanu Adamiču

Univerzitetna knjižnica Maribor, Glazerjeva dvorana

Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani (Katedra za glasbeno zgodovino in literaturo) je na pobudo Zveze slovenskih godb pripravila Mednarodni znanstveni simpozij o življenju in delu Bojana Adamiča (1912-1995).

Skladatelj, pianist, dirigent, aranžer in tudi fotograf Bojan Adamič sodi med tiste slovenske osebnosti 20. stoletja, ki še niso bile deležne celovite znanstvene obravnave. Stoletnica njegovega rojstva je tako primerna priložnost, da se glasbena stroka in poustvarjalna sfera poglobita v delo tega eminentnega avtorja slovenske glasbe. Adamič se je v zgodovino slovenske glasbe zapisal kot skladatelj glasbe za pihalne godbe in orkestre, bil je avtor nepregledne bere literature za big bande, pionir slovenskega jazz, popevke in šansona, ustvarjalec filmske glasbe, urednik na Radiu Slovenija, snovalec priljubljene mladinske oddaje Veseli tobogan in še marsikaj.

Kot eden najbolj nadarjenih študentov na ljubljanski Glasbeni akademiji je leta 1941 diplomiral iz klavirja. Od leta 1943 je bil v partizanih, kjer je kot dirigent pihalne godbe večinoma deloval na osvobojenem ozemlju v Beli krajini. Po vojni je vodil Vojaški orkester Ljubljana in kasneje Plesni orkester Radia Ljubljana (PORL), danes poznan kot Big band RTV Slovenija. Pod Adamičevo taktirko je deloval do leta 1961 ter si pridobil sloves najboljšega ansambla v nekdanji Jugoslaviji in se uspešno potrjeval tudi v mednarodnem prostoru. Od šestdesetih let prejšnjega stoletja se je Adamič posvečal filmski glasbi, slovenski popevki in šansonu, odkril vrsto mladih pevskih talentov ter postal ikona slovenske zabavne glasbe. Za svoje življenjsko delo je leta 1979 prejel Prešernovo nagrado. V obdobju od leta 1962–1966 je bil stalni gost dirigent velikega orkestra Doma JNA v Beogradu. Njegova obsežna glasbena dediščina je hranjena v Narodni in univerzitetni knjižnici ter v arhivu RTV Slovenija.

Teme in predavatelji simpozija:

1. Predstavitveni referat – Delovanje Bojana Adamiča in njegove življenjske prelomnice (dr. Darja Koter, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani)
2. Glasba Bojana Adamiča v času druge svetovne vojne (dr. Franc Križnar, Univerza v Mariboru)
3. Bojan Adamič in njegova glasba za pihalni orkester (mag. Domen Prezelj, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana)
4. Bojan Adamič – Seine Zeit, sein musikalisches Umfeld (Bojan Adamič – njegov čas, njegovo okolje) (dr. Wolfgang Suppan)
5. Glasba Bojana Adamiča za plesne orkestre (Jaka Pucihar, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani)
6. Bojan Adamič v Beogradu (Vladimir Mustajbašić)
7. Bojan Adamič in filmska glasba (dr. Mitja Reichenberg)
8. Bojan Adamič – pionir slovenske popevke (Vladimir Frantar)
9. Šanson Bojana Adamiča in Festival jugoslovanskega šansona v Rogaški Slatini (Meri Avsenak Pogačnik)
10. Kulturna vloga Veselega tobogana in delo Bojana Adamiča (dr. Branka Rotar Pance, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani)

Predsedujoča moderatorja: mag. Franci Pivec in dr. Darja Koter

---

Otvoritev razstav Metla za mojstra in Zven maske

Univerzitetna knjižnica Maribor

- Kvartet klarinetov KUD Pošta Maribor
T. Stewart Smith: Suite, 1. stavek, With vigor
- Pozdrav ravnateljice UKM, dr. Zdenke Petermanec
- Nagovor predsednika Organizacijskega odbora Leto Bojana Adamiča 2012 in častnega predsednika ZSG Ervina Hartmana
- Predstavitev razstave Metla za mojstra, mag. Domen Prezelj
- Kvartet klarinetov KUD Pošta Maribor
Bojan Adamič: Po ribniško

Razstava Metla za mojstra

mag. Domen Prezelj

Glasbena zbirka Narodne in univerzitetne knjižnice v sodelovanju z Univerzitetno knjižnico Maribor pripravlja 27. oktobra 2012 pregledno razstavo o življenju in delu skladatelja Bojana Adamiča ob njegovi 100-letnici rojstva z naslovom *Metla za mojstra*. *»V Ribnici so se zbrali glasbe željni možje v skupini, ki je igrala pleh musko. Težava je bila le v tem, da niso imeli bobnarja. Zato so na vaje povabili še mene. Stal sem sredi sobe z metlo v roki in udarjal ritem!«* Tako je mojster Adamič slikovito opisal začetek svoje glasbene poti. Kljub mnogim gostovanjem se je vseskozi posvečal slovenski glasbi. Dobrih šest desetletij. Rojen tik pred prvo svetovno vojno (1912) je po izbruhu druge, 1941, diplomiral pri Antonu Ravniku na ljubljanski Glasbeni akademiji (pri Lisztovem klavirskem koncertu v Es-duru je Adamiča spremljal akademijski orkester pod vodstvom prav tako absolventa Sama Hubada). Že med vojno, na osvobojenem ozemlju v Beli krajini, je ustanovil godbo na pihala Glavnega štaba NOV, iz katere se je po mnogih spremembah razvil Vojaški orkester Ljubljana. Ustanovil je tudi Plesni orkester Radia Ljubljana (PORL). Komaj poldrugi mesec po osvoboditvi je orkester, ki ga dandanes poznamo kot Big band RTV Slovenija, igral pri ponovnem odprtju Postojnske jame. Orkester je Adamič vodil vse do leta 1961 in mu v tem času priboril sloves najboljšega ansambla v državi in ta ugled potrjeval s posnetki in koncerti doma in na tujem. Iz PORL-a je odšel Adamič naravnost v zgodovino slovenske glasbe, postal je vodilni skladatelj filmske in zabavne glasbe v tedanji skupni državi, za kar je leta 1979 prejel Prešernovo nagrado. Obenem je bil 1962-1966 stalni gost dirigent velikega orkestra Doma JNA v Beogradu, gostovanja pa so ga vodila vse do Brazilije (za Arsena Dedića je leta 1968 napisal popevko *»Adriana«* in jo predstavil na festivalu v Rio de Jeneiru!). Ob stoletnici rojstva Bojana Adamiča je rezultat na dlani: med slovenskimi glasbeniki se komaj kdo lahko meri z njegovim ustvarjalnim in poustvarjalnim delom. Tudi z njegovo umetniško osebnostjo redki. Adamičeva dejanja in glasba ostajajo živi.

Razstava Zven maske

Gostujoča razstava Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož, 2003

V okviru projekta ob 100. obletnici rojstva Bojana Adamiča prihaja v Maribor razstava fotografij pustnih mask.

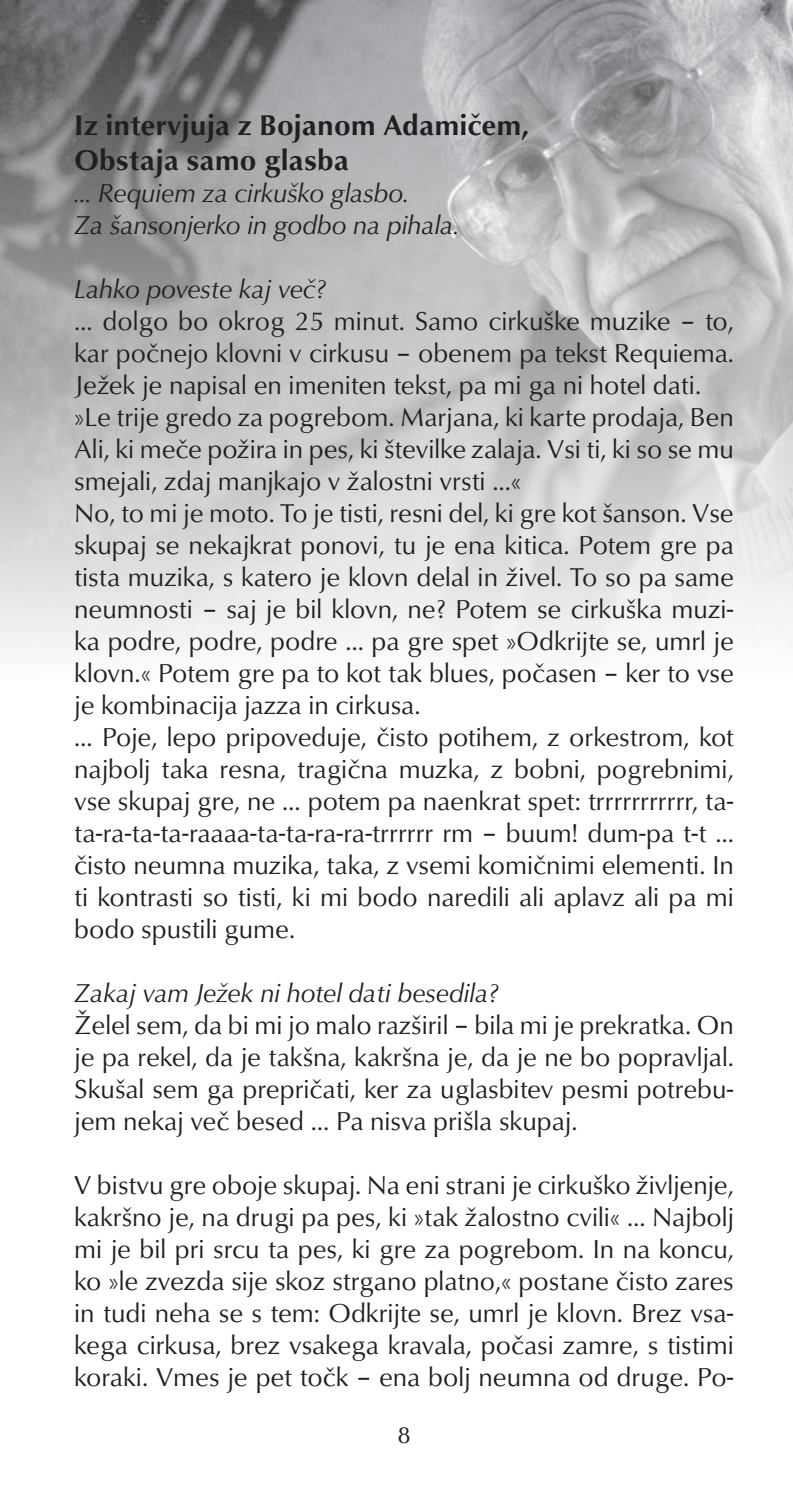
Skladatelj mojster Bojan Adamič je poleg glasbenega ustvarjanja izredno rad fotografiral. Bil je redni obiskovalec Kurentovanja na Ptuj in v desetletjih je z eksperimentalnim fotografiranjem pripravil obširno zbirko diapozitivov pustnih mask. Fotografije je prikazoval na redkih javnih multivizijskih predstavitev, za katere je napisal in posnel tudi originalno, v glavnem elektronsko glasbo, prežeto z različnimi zvoki in šumi.

Številne fotografije so zbrane v monografiji »Zven maske, fotografske mojstrovine Bojana Adamiča«, ki je izšla kot tridelni projekt leta 2003 v sodelovanju Znanstvenoraziskovalnega središča Bistra Ptuj in Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož. Projekt sta tedaj zasnovala dr. Aleš Gačnik in Stan-ka Gačnik in je obsegal razstavo z naslovom »Zven maske, fotografske mojstrovine Bojana Adamiča«, monografijo z originalno Adamičevo glasbo za projekcije na zgoščenki in fotografsko mapo s petimi fotografijami.

Maske so Bojana Adamiča vedno privlačile, saj so bile po njegovem mnenju spomin nekih davnih fantastičnih časov, za katere se zdi, da niso nikdar minili. Menil je, da prav maske najbolj izražajo željo po drugačnosti, kajti v nas je vedno nekaj otroškega, domišljjskega in fantastičnega.

S kamero Hasselblad 6x6 je slikal z večkratno ekspozicijo, kombiniral različne leče, objektivne in filtre. Zato je za njegove fotografije značilna »premaknjenost«, vendar ob tem slike niso popačene. Na tak način se je želel približati duši mask in pustnega rituala, pri gledalcu pa ob ogledu teh slik spodbuditi in omogočiti večplastno razmišljanje.

Razstavi bosta na ogled od 27. 10. 2012 do 24. 11. 2012.

Iz intervjuja z Bojanom Adamičem, Obstaja samo glasba

... *Requiem za cirkuško glasbo.*

Za šansonjerko in godbo na pihala.

Lahko poveste kaj več?

... dolgo bo okrog 25 minut. Samo cirkuške muzike – to, kar počnejo klovn v cirkusu – obenem pa tekst Requiema. Ježek je napisal en imeniten tekst, pa mi ga ni hotel dati.

»Le trije gredo za pogrebom. Marjana, ki karte prodaja, Ben Ali, ki meče požira in pes, ki številke zalaja. Vsi ti, ki so se mu smejali, zdaj manjkajo v žalostni vrsti ...«

No, to mi je moto. To je tisti, resni del, ki gre kot šanson. Vse skupaj se nekajkrat ponovi, tu je ena kitica. Potem gre pa tista muzika, s katero je klovn delal in živel. To so pa same neumnosti – saj je bil klovn, ne? Potem se cirkuška muzika podre, podre, podre ... pa gre spet »Odkrijte se, umrl je klovn.« Potem gre pa to kot tak blues, počasen – ker to vse je kombinacija jazza in cirkusa.

... Poje, lepo pripoveduje, čisto potihem, z orkestrom, kot najbolj taka resna, tragična muzka, z bobni, pogrebnimi, vse skupaj gre, ne ... potem pa naenkrat spet: trrrrrrrrrr, ta-ta-ra-ta-ta-raaaa-ta-ta-ra-ra-trrrrrr rm – buum! dum-pa t-t ... čisto neumna muzika, taka, z vsemi komičnimi elementi. In ti kontrasti so tisti, ki mi bodo naredili ali aplavz ali pa mi bodo spustili gume.

Zakaj vam Ježek ni hotel dati besedila?

Želel sem, da bi mi jo malo razširil – bila mi je prekratka. On je pa rekel, da je takšna, kakršna je, da je ne bo popravljaj. Skušal sem ga prepričati, ker za uglasbitev pesmi potrebujem nekaj več besed ... Pa nisva prišla skupaj.

V bistvu gre oboje skupaj. Na eni strani je cirkuško življenje, kakršno je, na drugi pa pes, ki »tak žalostno cvili« ... Najbolj mi je bil pri srcu ta pes, ki gre za pogrebom. In na koncu, ko »le zvezda sije skoz strgano platno,« postane čisto zares in tudi neha se s tem: Odkrijte se, umrl je klovn. Brez vsakega cirkusa, brez vsakega kravala, počasi zamre, s tistimi koraki. Vmes je pet točk – ena bolj neumna od druge. Po-

dobna ostaja samo glavna melodija ... Pri meni je grajena kot blues: ti-ri-di, t-r t-t-t, ti-ri-di, t-r t-t-t ... Blues je odlično izrazno sredstvo. Ni to klasičen blues – 12 taktov itd. – ampak karakter je tak – ker se mi zdi, da je tu to dober način izražanja. Brez patosa.

*Revija M'zin, rubrika Viharniki, december/januar 1994, str. 31,
avtor: Rok Zavrtnik*

**Slavnostni koncert Orkestra slovenske policije
in Orkestra Slovenske vojske**
Dvorana Union, Maribor

Pozdravni nagovor predsednika Zveze slovenskih godb
Toneta Urbasa

Orkester slovenske policije
Dirigent: Milivoj Šurbek

Bojan Adamič: REQUIEM
Solo: Matjaž Mrak, vokal

Orkester Slovenske vojske
Dirigent: Milivoj Šurbek
Koncertni mojster: Aljoša Deferri

Bojan Adamič: PARTIZANSKA ESKADRILJA
Koračnica iz filma

Bojan Adamič: VALTER BRANI SARAJEVO
Prir. Domen Prezelj

Bojan Adamič: IGRAČKANJE
za harfo in pihalni orkester
Solo harfa: Tina Žerdin

Bojan Adamič: »KOKTEL«
Prir. B. Gajić Završno oro
Solo sopran saksofon: Aljoša Deferri

Bojan Adamič: PO JEZERU

Solo trobenta: Jure Gradišnik

Julius Benedict: BENEŠKI KARNEVAL

Prir. Bojan Adamič/Josip Cerovec

Solo trobente: Jure Gradišnik,

Igor Matkovič, Boštjan Bone,

Gregor Gubenšek, Urban Fele

ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE

Policijski orkester je bil ustanovljen poleti 1948 zaradi potrebe in prizadevanj takratne slovenske vlade in tudi posameznikov, da bi Slovenija imela reprezentativni pihalni orkester za igranje na praznovanjih, proslavah, obletnicah, promenadnih in celovečernih koncertih ...

Godba je nenehno rasla, tako številčno kakor kakovostno, in kmalu prerasla v simfonični pihalni orkester, ki danes šteje 60 članov. Z delom vseh članov orkestra in drugih delavcev slovenske policije ter njegovih privržencev sta nastala bogata tradicija in sloves policijskega orkestra kot vrhunske pihalne sestave doma in v tujini.

V skladu z namenom ustanovitve in razvojem je po osamosvojitvi samoumevno nastala obveznost sodelovanja orkestra na državnih protokolarnih prireditvah, zato ga je slovenska vlada leta 1994 imenovala za uradni protokolarni orkester Republike Slovenije.

Poleg državnih protokolarnih obveznosti prireja koncerte in nastopa za policijo in Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. S svojim delovanjem povezuje slovensko policijo in slovenske državljane, sodeluje s kulturnimi ustanovami doma in v tujini s priznanimi tujimi in domačimi dirigenti, solisti in zbori. V zadnjih letih so z orkestrom sodelovali mnogi dirigenti in skladatelji iz tujine: dr. Alfred Reed iz ZDA, Manfred Schneider iz Nemčije, Roger Bout-

ry iz Francije, Jacob de Haan, Johan de Meij, Peter Kleine Schaars in Jan Cober iz Nizozemske ter mag. Franz Peter Cibulka, Thomas Doss in Johann Mösenbichler iz Avstrije.

Policijski orkester je gostoval v Makedoniji, Švici, Nemčiji, Italiji, Avstriji, na Madžarskem in v Angliji. V letih od 2005 do 2007 je za nizozemsko glasbeno založbo De Haske posnel tri zgoščenke, ob praznovanju šestdesetletnice obstoja v letu 2008 pa je izšla zgoščanka, ki je nastala v sodelovanju z RTV Slovenija in solisti zabavne glasbe, s katerimi pogosto sodeluje v različnih glasbenih projektih.

ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE

Orkester Slovenske vojske je bil ustanovljen v začetku leta 1996; formalni začetek njegovega delovanja lahko določimo z dnevom zaposlitve prvega poveljnika dr. Ljuba Vošnjaka in njegovega namestnika mag. Janija Šalamona. S tem so bili postavljeni trdni temelji za izvajanje protokolarnih sprejemov ob obiskih tujih ministrov in načelnikov tujih oboroženih sil.

Zunanji sodelavec, ki je od ustanovitve orkestra deloval kot strokovni in umetniški svetovalec, je bil pokojni skladatelj in dirigent Jože Privšek. Njegovo znanje in izkušnje, ki jih je vnesel v delo orkestra, so še vedno temelj umetniškemu ustvarjanju in ohranjajo zvok ansambla. Za svoje delo in požrtvovalnost pri razvoju Orkestra Slovenske vojske je bil posmrtno odlikovan z zlato medaljo Slovenske vojske.

Prvi dirigent orkestra je bil Franc Rizmal, ki je z njim deloval do oktobra 2000. Pod umetniškim vodstvom stalnega gostujočega dirigenta mojstra Milivoja Šurbka je obogatil in popestril umetniški program. Poleg koncertnega orkestra, ki ga vodi Andreja Šolar, delujejo še druge zasedbe: Protokolarni orkester, ki ga vodi Gregor Vidmar, Big band pod vodstvom Rudolfa Strnada in komorne zasedbe.

Orkester Slovenske vojske se poleg nastopanja v domovi-

ni, kjer sodeluje na slovesnostih in prireditvah v okviru Slovenske vojske oz. Ministrstva za obrambo, na humanitarnih koncertih, prireditvah lokalnih skupnosti ter obeležjih državnega pomena, pojavlja tudi na gostovanjih v tujini, kjer se predstavlja z deli domačih avtorjev z najrazličnejšimi slogovnimi predznaki.

Pred orkestrom je taktirko vihtelo že kar nekaj velikih imen dirigiranja: George Pehlivanian, François Boulanger, Michael Colburn, Gregory Dudzienski, Uroš Lajovic, Miljenko Prohaska, Milivoj Šurbek, Tomaž Habe in Jan Cober. Poleg že omenjenih vrhunskih dirigentov so z njim sodelovali tudi vrhunski solisti.

V času delovanja je nastalo veliko televizijskih in radijskih posnetkov z RTV Slovenija in lokalnimi televizijskimi postajami, pripravljene pa so bile tudi oddaje s tujimi radijskimi in televizijskimi hišami. Poslušalci lahko prisluhnejo skladbam, ki jih je v sodelovanju z RTV Slovenija posnel na zgoščenkah in kasetah.

Od nastanka orkestra leta 1996 in do konca leta 2009 ga je vodil dr. Ljubo Vošnjak, od leta 2010 do konca septembra 2011 mag. Jani Šalamon, s 1. 10. 2011 pa je vodenje prevzel Aljoša Deferra.

Za svoje delo je bil leta 1997 odlikovan z bronasto, leta 2006 pa z zlato medaljo Slovenske vojske.

Milivoj Šurbek, ugledni slovenski dirigent in redni profesor Akademije za glasbo, je na srednji glasbeni šoli v Mariboru obiskoval učiteljsko teoretski in klavirski oddelek. Dr. Roman Klasinc ga je poučeval kontrapunkt, generalbas in glavni predmet klavir.

Na Akademiji za glasbo je diplomiral iz klavirja pri prof. Janku Ravniku (1963) in iz dirigiranja pri dr. Danilu Švari (1964), leta 1966 pa je zaključil še podiplomski študij klavirja na Akademiji za glasbo.

V letih 1958 - 1970 se je izpopolnjeval v Londonu in končal mojstrska razreda klavirja (Cimbro Martin in Kendall Taylor) ter dirigiranje (Leon Lovett, Rudolf Schwarz, Sir Adrian Boult, John Alldis).

Svoje umetniško in pedagoško delo je začel leta 1963 na Glasbeni šoli Franc Sturm, med leti 1970 in 1985 je bil

asistent in nato dirigent v Operi in Baletu SNG Ljubljana, kot zunanji sodelavec pa je poučeval na Akademiji za glasbo. V letih 1985 - 91 je kot redni profesor poučeval v mojstrskih razredih dirigiranja in klavirja na Osaka Kyoiku University na Japonskem ter v šestih letih izvedel številna simfonična, zborovska in operna dela. V tem obdobju je sodeloval tudi kot gostujoči dirigent s filharmoničnimi orkestri v Osaki, Tokyu, Kyotu, Nishinomiya ter dirigiral v opernih hišah v Osaki in Kobeu.

Leta 1991 se je vrnil v Slovenijo in prevzel mesto šefa dirigenta in umetniškega vodje Policijskega orkestra, od 2000 pa je profesor na Akademiji za glasbo, kjer je poučeval branje partiture, ansambelsko petje, in glasbeno interpretacijo, trenutno pa predava glavna predmeta dirigiranje in partiturno igro ter vodi pihalni orkester. Od oktobra 2000 - 2006 je bil tudi gostujoči umetniški vodja in dirigent Orkestra Slovenske vojske.

Milivoj Šurbek je dobitnik nagrad na pianističnih in dirigentskih tekmovanjih v Beogradu in Besanconu v Franciji. Prejel je dve študentski Prešernovi nagradi, za vsestransko umetniško delovanje in za uveljavljanje slovenske glasbe v svetu pa Bettetovo nagrado Društva glasbenih umetnikov Slovenije za leto 1998. Bil je tudi član mednarodnih žirij na številnih glasbenih tekmovanjih.

Sedaj je tudi umetniški direktor SNG Opera in balet Ljubljana.

Matjaž Mrak je kot poklicni glasbenik zaposlen v Policijskem orkestru na delovnem mestu solist klarinetist. Z orkestrom redno nastopa tudi kot vokalni solist.

Matjaž Mrak nastopa z različnimi instrumentalno-vokalnimi zasedbami doma in v tujini. Je član enega najboljših slovenskih narodno-zabavnih ansamblov Štajerskih 7, njegovo uspešno delo pa dokazuje 15 posnetih zgoščenk. Ena izmed njih je izšla ob 60-letnici Policijskega orkestra v sodelovanju z RTV Slovenija in solistkami slovenske popularne glasbe.

KONCERTNI DAN BOJANA ADAMIČA

PIHALNI ORKESTER KUD POŠTA MARIBOR

Dirigent: Ervin Hartman

Bojan Adamič: ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE

Bojan Adamič: SIMBIOZA ZA ORGLE IN
PIHALNI ORKESTER

Solo: Ivo Kopecky, orgle

Bojan Adamič: NE GLEJ NAZAJ SINE,
za solo trobento in pihalni orkester

Solo: Matej Kozel, trobenta

Pihalni orkester KUD Pošta Maribor je bil ustanovljen leta 1931. Struktura članstva je tako po spolu, starosti kot po izobrazbi zelo raznolika. V njem igrajo osnovnošolci, univerzitetni profesorji, popolni glasbeni amaterji in akademsko izobraženi glasbeniki.

Danes je to 80-članski orkester, ki se na tekmovanjih v Sloveniji uvršča v najzahtevnejšo kakovostno skupino. Orkester je z raznovrstnim programom usmerjen predvsem h koncertni glasbi in simfoničnemu zvoku. V zadnjih letih pa ga srečujemo tudi na paradnih nastopih. Tako pogosto sodeluje skupaj z vojaškimi in policijskimi orkestri tudi na znameniti Musikparade po Nemčiji in Avstriji.

Je eden vidnejših tovrstnih orkestrov v Sloveniji, ki mesto Maribor uspešno predstavlja v svetu. Gostoval je po republikah bivše Jugoslavije, v Avstriji, Češki, Slovaški, Nemčiji, Danski, Švedski, Nizozemski, Luksemburgu, Belgiji, Madžarski, Italiji, Španiji in Rusiji.

Beleži vrsto pomembnih mednarodnih priznanj in odličnih uvrstitev na tekmovanjih po vsej Evropi in Sloveniji. Doslej je izdal že več kaset, gramofonskih plošč in zgoščenk. Njegovi posnetki so na šestnajstih nosilcih zvoka.

PIHALNI ORKESTER ZARJA ŠOŠTANJ

Dirigent: Miran Šumečnik

Bojan Adamič: SUITA ZA PIHALNI ORKESTER

Entrada

Neresni valček

Prvi odmor

Južno od severnega

Bojan Adamič: GAS DO DASKE

Solo na klarinetih: Gregor Dermol,

Rado Kompan

Bojan Adamič: Z OMEJENO BRZINO

Maja leta 1925 je bila na pobudo naprednih zanesenjakov Tovarne usnja Šoštanj ustanovljena Delavska godba Zarja Tovarne usnja Šoštanj. Zaradi stečaja tovarne se je leta 1994 preimenovala v Pihalni orkester Zarja Šoštanj.

Danes šteje več kot 90 članov različnih starosti: najstarejši ima že več kot 70, najmlajši pa nekaj več kot 10 let. Mladost, znanje in izkušnost starejših ga uvrščajo med boljše slovenske orkestre. Nastopa na raznih prireditvah v domačem okolju, vse več pa tudi po Sloveniji. Dobro sodeluje z orkestrom iz avstrijskega Strassa, gostoval pa je že tudi v Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem. Redno sodeluje na raznih tekmovanjih in se ponaša z velikimi dosežki in zlatimi odličji. Na 3. Mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrov v Novem mestu je osvojil srebrno plaketo. Največji uspeh je dosegel na tekmovanju pihalnih orkestrov v 1. težavnostni skupini, ki je bilo maja 2008 v Laškem, saj je osvojil zlato odličje s pohvalo in s tem napredovanje v umetniško skupino.

Orkester se je kot predstavnik Slovenije udeležil 22. tekmovanja hrvaških orkestrov v Novem Vinodolskem. Maja 2009 je sodeloval na tekmovanju v igranju koračnic v Mengšu in dosegel absolutno prvo mesto in osvojil prehodni pokal. Leta 2009 in 2010 pa je v tekmovanju v zabavnem programu, ki je bilo v Ormožu, osvojil zlato plaketo s pohvalo in posebno nagrado za največje število osvojenih točk. Na 4.

Mednarodnem tekmovanju, ki je bilo leta 2010 v Velenju, je osvojil zlato plaketo s pohvalo in praktično nagrado za doseženo največje število točk v svoji skupini.

Še posebej pa orkester slovi po izvedbi božično-novoletnih koncertov. Že več let jih prireja v športni dvorani OŠ Šoštanj, v Braslovčah in Topolšici. Velik uspeh pa je v zadnjih letih izredna pomladitev, tako da se za bodočnost ni treba bati. Zelo ponosni so tudi na prvo zgoščenko.

GODBENO DRUŠTVO RUDARJEV IDRIJA

Dirigent: Domen Prezelj

Bojan Adamič: RAPSODIJA

Bojan Adamič: ZGODBICA V ŠTIRIH DELIH

Bojan Adamič: VESELI ŠTAJERSKI PJEBI

Godbeno društvo rudarjev Idrija (v nadaljevanju GDRI), najstarejše godbeno društvo v Evropi, obstaja že 346. leto. V svoji bogati zgodovini je bila godba priča številnim zgodovinskim dogodkom in se mora za svoj obstoj zahvaliti podpori idrijskega rudnika živega srebra. Po zaprtju rudnika je generalno pokroviteljstvo sprejela korporacija Hidria, finančno podporo mu nudijo še Občina Idrija ter lokalna skupnost. Dosedanjega dela godbe ni mogoče opisati v nekaj vrsticah, zato se omejujejo na najpomembnejše dosežke preteklega desetletja. Ob tradicionalnih nastopih in sodelovanju na revijah pihalnih orkestrrov vsako leto priredijo vsaj dva odmevna, številčno obiskana ter v časopisih omenjena glasbeno-scenska projekta. Leta 2003 so se udeležili tekmovanja v Kamniku, kjer so dosegli prvo mesto v drugi težavni stopnji in napredovali v prvo. Z igranjem so sooblikovali celovečerni film o GDRI z naslovom zGodba iz Idrije (RTV Slovenija, 2008) in krajši prispevek ob prvem maju v režiji Dušana Moravca. V preteklem desetletju so gostovali v Parizu (Francija, 2005), Ricmanjah (Italija, 2006), Lepoglavi (Hrvaška, 2008), Reki (Hrvaška, 2009), Beogradu (Srbija, 2011). Organizirajo tudi gostovanja drugih godb v Idriji: dogodek ob 340-letnici GDRI (2005), obisk, druženje ter skupni nastop s pobrateno godbo iz Aumetza (2009). Radi

sodelujejo z uveljavljenimi glasbeniki. Z njimi so nastopili: Marko Kobal, Norina Radovan, Alenka Godec, Anika Horvat, Slavko Ivančič, Ditka Haberl, Katrinas, Reno Čibej, Eva Hren, pevski zbori iz Idrije in okolice, Aleš Hadalin, Elvira Hasanagič, Cveto Kobal, Marko Hatlak, Miro Božič, Primož Flajšman, Jaka Kopač, Andrej Sraka, Aleš Šnofl, Peter Jevšnikar, Stanko Praprotnik, Braco Koren, Neisha, skupini Zabljena generacija ter »Kukr kdu mare«. Sodelujejo s slovenskimi skladatelji Mojmirjem Sepetom, Jožetom Privškom, Katarino Pustinek, Tomažem Habetom, Vinkom Globokarjem, Vinkom Štruclom ter ameriškim dirigentom, enim izmed ustanoviteljev WASBE, Johnom A. Stanleyem.

KD GODBA CERKNICA

Dirigent: Mitja Dragolič

Bojan Adamič: IZ MOJEGA DNEVNIKA

I. Prej

II. Vmes

III. Potem

Solisti: Komorni moški pevski zbor Ave

Bojan Adamič: GALOP ZA TRI TROBENTE in pihalni orkester

Solo: Matjaž Meden, Matevž Dobrovoljc in Tine Furlan

Bojan Adamič: CIKCAK, za ksilofon in pihalni orkester

Solo: Vito Opeka

Godba Cerknica je bila ustanovljena leta 1924 kot godbeni odsek Gasilskega društva Cerknica. Pred drugo svetovno vojno je bila ena boljših godb v takratni Dravski banovini. Njena kakovostna rast se je ponovno začela po vojni šele konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja z vzgojo mladih godbenikov in ponovnim začetkom tekmovalnih nastopov leta 1975 na tekmovanju takratnega Združenja pihalnih orkestrrov Slovenije na tretji težavnostni stopnji. Na tekmovanjih je napredovala od najboljšega orkestra na tretji te-

žavnostni stopnji leta 1988 na prvo težavnostno stopnjo, ko je na tekmovanju slovenskih godb v prvi težavnostni skupini leta 2005 v Desklah dosegla zlato plaketo s pohvalo in pridobila možnost nastopanja v najvišji, koncertni skupini. Velik uspeh je dosegla tudi leta 1998 na mednarodnem tekmovanju v Veszpremu na Madžarskem, ko je v svoji kategoriji A2 osvojila absolutno prvo mesto.

Največji uspeh v zadnjem času pa je zlata plaketa s pohvalo, ki so jo godbeniki osvojili na Mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrov v koncertnem igranju Slovenija 2010 v Velenju v oktobru 2010, dirigent Mitja Dragolič pa je prejel priznanje za najboljšega dirigenta.

Doslej je godba izdala avdio kaseto leta 1994 in tri zgoščenke (Presenečenja leta 1999, Štalca leta 2004 in Godba gre v živo leta 2009).

Tradicionalni so novoletni koncerti, ki jih pripravlja že od leta 1974 dalje, in samostojne prireditve Poletni večeri ter samostojni in skupni koncerti z drugimi godbami.

Kulturno društvo Godba Cerknica je v marcu 2007 sprejelo nove temelje za svoje nadaljnje delo, ki jih je začelo uresničevati s projektom godbene šole. Temeljna naloga projekta je vzgoja in izobraževanje mladih godbenic in godbenikov. Tak sistem glasbenega izobraževanja omogoča stalen dotok mladih glasbenic in glasbenikov v orkester godbene šole in kasneje v orkester godbe.

Kulturno društvo Godba Cerknica deluje od leta 2010 dalje kot društvo v javnem interesu na področju kulture.

DELAVSKA GODBA TRBOVLJE

Dirigent: Jože Kotar

Bojan Adamič: TRBOVELJSKA RAPSODIJA

Bojan Adamič: SPRENEVEDANJA

Ko je bila leta 1903 zaradi stavke rudarjev razpuščena dotdanja rudarska godba, so domači rudarji in napredni delavci vnovič ustanovili svojo pihalno godbo. V tem času je godba sodelovala na številnih rudarskih in delavskih manifestacijah in drugih javnih prireditvah delavskega, občinske-

ga in revirskega značaja. Iz Delavske godbe in drugih godb iz Trbovelj je bila na osvobojenem ozemlju Gornje Savinjske doline ustanovljena godba štaba IV. operativne cone. Po vojni je godba intenzivno nadaljevala z delom. Na republiškem tekmovanju pihalnih orkestrrov leta 1949 v Celju si je izborila pravico nastopa na zvezni reviji pihalnih godb v Beogradu, kjer je osvojila prvo mesto. Godba se je odlepila zgolj od igranja koračnic, budnic in promenadnih koncertov. Pričela je izvajati modernejše in še zahtevnejše skladbe, zato tudi uspehi niso izostali. Vrstili so se od tekmovanja do tekmovanja in vrh dosegli leta 1974 na svetovnem prvenstvu pihalnih orkestrrov v Kerkradeju na Nizozemskem z osvojitvijo prve nagrade in zlate medalje v najvišjem tekmovalnem razredu ter s podelitvijo priznanja ameriške ambasade kot najboljšemu tujemu ansamblu. Visoko kakovostno raven so trboveljski godbeniki potrdili z večkratno ponovno osvojitvijo prvih mest na različnih tekmovanjih. Godba se je vedno odlikovala z neposrednostjo izvedb. Slednjo pa je bilo moč doseči le z notranjim navdušenjem in temperamentom.

Leta 2007 je vodenje Delavske godbe Trbovlje in dirigentsko palico prevzel Jože Kotar, dolgoletni član godbe, redni profesor za klarinet na ljubljanski Akademiji za glasbo ter soloklarinetist v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija.

Za uspešno kulturno poslanstvo so bila godbi poleg plaket podeljena številna priznanja, odlikovanja in nagrade (prvojunjska nagrada, Gallusova plaketa, nagrada Prešernovega sklada, državna odlikovanja ...). Najvišja priznanja (Prešernova nagrada, nagrada Prešernovega sklada, Bettetova nagrada, Gallusova plaketa, idr.) so prejeli tudi nekateri najzaslužnejši člani godbe.

Predstavitev Adamičevega Requiema

Requiem (za umrlim klovnom) za pihalni orkester, vokalnega solista in baletne plesalce je zadnje veliko delo mojstra Bojana Adamiča. Duhovito besedilo Frana Milčinskega Ježka je skladatelj poznal od leta 1946. Adamič je Ježka dolgo prosil, naj mu besedilo »glasbeno« podari, a do pesnikove smrti je bilo skladatelju nedostopno. Po tem je besedilo od Ježkovih dedičev le pridobil in iz le nekaj verzov dolge pesmi napisal skoraj 35-minutno kompozicijo. Requiem za pihalni orkester in »šansonjerja« je v svetovni literaturi za pihalne orkestre edinstveno delo. Avtor je posamezne verze uglasbil kot »songe«, ki se – podobno kot v operi – v različnih oblikah in na različne načine večkrat ponovijo. Vmesni orkestralni odseki predstavljajo cirkuške točke – žalostni junak (klovn) je živel v cirkusu. Skladatelj slika cirkuško življenje klovna z vsemi »neumnostmi«, ropoti, žvižgi, smehom ... Pevec – solist v kompoziciji pa komentira pogreb.

Requiem je premierno izvedel Orkester slovenske policije pod dirigentskim vodstvom Milivoja Šurbka 20. 4. 1999 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Režiser predstave je bil Matija Milčinski, koreograf Vlasto Dedović, scenografinja Tatjana Oblak Milčinski, vokalni solist Oto Pestner, kot baletni solisti pa so nastopili Vojko Vidmar, Sergiu Moga in Edward Clug.

Zveza slovenskih godb se je v okviru Adamičevega leta 2012 odločila za prvo, prestižno izdajo Requiema, ki bo predstavila to dela Bojana Adamiča tudi širši svetovni javnosti.

mag. Domen Prezelj

Predstavitev zbornika ob 40-letnici organiziranega godbeništva na Slovenskem

Godbeništvo na Slovenskem ima nedvomno dolgo tradicijo. A zdi se, da je prav zares zaživelo šele v času po drugi svetovni vojni, ko je doživelo takšen razmah, da so se potrebe po organiziranem nastopanju pokazale zelo hitro. Zato je Zveza slovenskih godb ob 40-letnici organiziranega slovenskega godbeništva pripravila zbornik, ki je posvečen prav pregledu delovanja slovenskih godbenih organizacij. Vsebinsko je razdeljen na dve večji podpoglavji: prvo zajema čas od začetka sedemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je bilo ustanovljeno Združenje pihalnih orkestrov Slovenije, do leta 1997, ko se je Zveza slovenskih godb organizirala kot samostojna zveza društev, drugo pa je posvečeno pregledu njenega delovanja od takrat do danes.

Število raziskav na področju godbeništva se je v zadnjih desetletjih močno povečalo; nastajajo leksikoni in monografije, posvečeni godbeništvu. Pričujoči zbornik pa je prva monografija, v celoti posvečena pregledu in razvoju godbeništva na Slovenskem in je kot tak zasnovan večplastno. Uvodna poglavja so namenjena terminologiji in zgodovini, v grobih orisih je prikazan razvoj godbeništva v Evropi in na Slovenskem in v posebnem poglavju izpostavljeno delovanje Zveze. Srednji del zbornika je namenjen tistim, zaradi katerih je knjiga pravzaprav nastala – slovenskim godbam. Predstavljene so vse, ki so članice Zveze, razvrščene pa so kronološko, po letu nastanka, od najstarejših do najmlajših, zapisano je, kdo godbe vodi, kdo v njih igra in kakšna je bila njihova zgodovina. Ob aktualnih fotografijah so pri predstavitvi vsake godbe posebej navedeni še trije dosežki, ki so jih želeli izpostaviti godbeniki sami.

Verjamemo, da bodo bralci na ta način dobili še boljšo predstavo o kakovosti in raznoliki dejavnosti slovenskega godbeništva. O slednjih se je moč prepričati tudi ob prebiranju zadnjega dela zbornika, kjer so navedeni nekateri pomembnejši podatki, zbrani iz pestre palete štiridesetletnega delovanja zveze. Na videz suhoparni sezname tekmovanj in

prejemnikov nagrad naj ravno tako služijo kot spomin in opomin na pomembno vlogo godbeništvu v slovenskem prostoru.

Zbornik bo v tiskani obliki izšel decembra 2012.

*Nejc Sukljan,
urednik zbornika*

Podelitev spominskih listin v projektu »Adamičevo leto 2012«

V okviru projekta Adamičevo leto 2012 so njegove skladbe na svojih nastopih izvajali naslednji člani Zveze slovenskih godb:

PIHALNI ORKESTER LOGATEC, KD GODBA CERKNICA, GODBA BOHINJ, KD GODBA ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE, PIHALNI ORKESTER CELJE, DRUŠTVO MESTNI PIHALNI ORKESTER ŠKOFJA LOKA, PIHALNI ORKESTER TRŽIČ, KD GASILSKI PIHALNI ORKESTER LOČE, PIHALNI ORKESTER DKD SVOBODA SENOVO, MLADINSKI PIHALNI ORKESTER PIRAN, KD PIHALNI ORKESTER RUDNIKA MEŽICA, KUD PIHALNI ORKESTER OBČINE DUPEK, KD PIHALNI ORKESTER KOPER, PREKMURSKA GODBA BAKOVCI, KD PIHALNI ORKESTER SVOBODA MARIBOR, KD PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEVČE, RIBNIŠKI PIHALNI ORKESTER, RIBNIŠKI PIHALNI ORKESTER, Z-GODBA RIBNICA, GLASBENA ŠOLA ORMOŽ - PIHALNI ORKESTER, PIHALNI ORKESTER OBČINE ŠENTILJ - PALOMA, KD GODBA ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE, KD PIHALNI ORKESTER KOSTANJEVICA NA KRKI, PIHALNI ORKESTER PTUJ, KULTURNO DRUŠTVO PIHALNA GODBA VRHPOLJE, VIPAVA, PIHALNI ORKESTER KOVINOPLASTIKE LOŽ, KUD POŠTA MARIBOR, PIHALNI ORKESTER ZARJA ŠOŠTANJ, GODBENO DRUŠTVO RUDARJEV IDRIJA, GODBA TRBOVLJE

Povzetki referatov

Mednarodnega simpozija o Bojanu Adamiču

Darja Koter (Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani)
DELOVANJE BOJANA ADAMIČA IN NJEGOVE
ŽIVLJENJSKE PRELOMNICE

Bojan Adamič (1912-1995) je bil pianist, organist, skladatelj, dirigent, aranžer in vsestranski reproduktivni glasbenik. Nadvse pomembno je zaznamoval slovensko zabavno, jazzovsko in filmsko glasbo, bil je pionir slovenske popevke in šansona, ob tem tudi skladatelj klasične glasbe in del za pihalne orkestre. Ob vsestranski glasbeni poti je bil tudi odličen fotograf. Šolal se je na glasbeni šoli ljubljanske Glasbene matice, nato pa na Glasbeni akademiji (danes Akademija za glasbo), kjer je v razredu Janka Ravnika leta 1941 diplomiral iz klavirja. Še pred vojno je postal član ansamblov, ki so na Slovenskem orali ledino na področju jazzovske glasbe. Med drugo svetovno vojno se je pridružil partizanom, kjer je deloval kot vodja pihalne godbe v Beli krajini ter kot skladatelj, aranžer in pianist. Po vojni je zasnoval Plesni orkester Radia Ljubljana in bil njegov dolgoletni dirigent. Z njim je ansambel dosegel evropsko prepoznavnost. Kljub nenaklonjenosti socialističnih oblasti do jazzovske in zabavne glasbe je razvijal slovensko popevko in šanson in pisal za bigbandovske zasedbe. Ustvaril je obsežen opus filmske in scenske glasbe, v čemer je najplodovitejši slovenski skladatelj. Adamič je bil izjemno aktiven aranžer, dirigent in pianist spremljevalec pevcem zabavne glasbe. Sodeloval je s številnimi jugoslovanskimi orkestri in bil aktiven udeleženec na domala vseh festivalih zabavne glasbe, povezane s popevko in šansoni. Kot vsestranski glasbenik je bil osrednji lik glasbene scene nekdanje Jugoslavije.

▪ ***Kratka predstavitev predavateljice***

Dr. Darja Koter je na Akademiji za glasbo izredna profesorica in predavateljica za področje zgodovine glasbe. Raziskovalno se ukvarja z instrumentalno dediščino, glasbeno ikonografijo, zgodovino glasbene pedagogike in glasbenih društev ter se pogloblja v biografije in opuse slovenskih

skladatelj. Izsledke objavlja v domačih in tujih revijah ter monografijah (npr. *Glasbilarstvo na Slovenskem*, Maribor 2001; *Musica coelestis et musica profana*, Koper 2008). Od leta 2006 je urednica tematskih publikacij o slovenskih skladateljih v založbi Akademije za glasbo.

Franc Križnar (Univerza v Mariboru)

GLASBA BOJANA ADAMIČA V ČASU DRUGE SVETOVNE VOJNE

Adamičevo ne tako plodno ustvarjalno obdobje pred 2. svetovno vojno in neposredno po njenem začetku, vse tja do septembra 1943, je temeljilo na zabavni glasbi in jazzovskem poustvarjanju oziroma plesni glasbi: največ je igral, začel pa je tudi z aranžiranjem. Njegov vstop v partizansko gibanje, kjer je bil sprva borec in nato težko ranjen, ga je pripeljal v glavni štab Narodnoosvobodilne vojske na osvobojenem ozemlju Bele krajine, kjer je postal vodja kulturnih in še posebej glasbenih aktivnosti. Tu je pod okriljem glavnega štaba ustanovil in vodil godbo na pihala, bil med pobudniki *Invalidskega pevskega zbora*, se udeleževal kot vsestranski inštrumentalist in komponiral. Izmed okrog tridesetih del, ki so tako rekoč Adamičevi kompozicijski prvenci na področju klasične oz. resne glasbe, se jih je nekaj tudi ohranilo: zbor *ČE ZAPOJEMO VESELO* (bes. France Kosmač, 1944), samospelva *PESEM TALCEV* (bes. Karel Destovnik – Kajuh, 1944/45) in *ZDRAVO, TOVARIŠ* (bes. Tone Seliškar, 1944/45), *POLKA* (1944), *UVERTURA* (1944/45) idr. – vse za godbo oziroma pihalni orkester (imenoval jih je »partizanske pesmi-ce«). Napisal je tudi komorni deli: *MESEC (= NOČ) NA TRAVNI GORI* (1944) in Variacije na temo »*NAGLO PUŠKE SMO ZGRABILI*« (1944) – obe za violino in klavir idr.

▪ **Kratka predstavitev predavatelja**

Dr. Franc Križnar, univ. mag. in dipl. muzikolog, glasbeni esejist, kritik in predstojnik Inštituta glasbenoinformacijskih znanosti pri Centru za interdisciplinarne in multidisciplinarne raziskave in študije Univerze v Mariboru. Je pisec glasbenih kritik in esejev, objavil pa je tudi več znanstvenih člankov in

monografij (npr. *Anton Jobst*, 1990; *Slovenska glasba v narodnoosvobodilnem boju*, 1992; *Sto slovenskih skladateljev/Sodobni glasbeni ustvarjalci*, 1997; *Živeti z glasbo*, 2006; *Zvonimir Ciglič – biti ustvarjalec*, 2006; *Genealogija glasbene dramaturgije Škofjeloškega pasijona*, 2010, *Biti sam*, 2011).

Domen Prezeli (Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana)

BOJAN ADAMIČ IN NJEGOVA GLASBA ZA PIHALNI ORKESTER

Bojan Adamič je z ustvarjanjem glasbe za pihalni orkester začel med drugo svetovno vojno, ko je bil kot ranjenec poslan na osvobojeno ozemlje v Belo krajino. Med zdravljenjem v bolnišnici so ga na predlog predvojnega glasbenega znanca iz Škofje Loke Miloša Ziherla, brata bolj znanega partijskega ideologa Borisa Ziherla, določili za vodjo partizanske godbe. Godba glavnega štaba NOV in PO Slovenije je bila ustanovljena na pobudo propagandnega oddelka Glavnega štaba. Novega poslanstva se je Adamič lotil z vso vnemo, čeprav je imel orkester velike težave s pomanjkanjem inštrumentov in notnega gradiva. Večino programa za novoustanovljeni orkester je prispeval Bojan Adamič skupaj s kapelnikom, kapetanom Dragom Lorbkom. Člani Godbe glavnega štaba so bili večinoma vojni invalidi, ki sicer niso imeli primerne glasbenega znanja, vendar jih je Adamič z izvirnimi prijemi igranja izuril v dobre glasbenike. Adamičeva dela za pihalni orkester od leta 1991 ekskluzivno izdaja založba Hartman iz Maribora (zbirka: *Bojan Adamič in njegov opus*). Tipična zasedba je sledeča: pikolo, 2 flavti, oboa, esklarinet, 3 klarineti, basklarinet, fagot, altsaksofon, tenorsaksofon, baritonsaksofon, 2 krilovki, 2 korneta, tenor, bariton, 4 rogovi, 3 trobente, 3 pozavne, 2 tubi in tolkala. V obsežnejših delih (*Sneguljčica*, *Requiem*) skladatelj uporablja različke, kot so altflavta, altklarinet, sopransaksofon, povečana je raba tolkal. Adamič je vse življenje ubiral samosvoje, nove poti ter v svojih kompozicijah uporabljal nova izrazna sredstva (mitraljez, gasilsko sireno, policijsko piščalko, steklenico, avtomobilsko hupo, smirkov papir, pisalni stroj) ter pisal glasbo, kot pravi sam, »od dveh kastrol in lovorja do simfoničnega orkestra«.

▪ ***Kratka predstavitev predavatelja***

Mag. Domen Prezelj je muzikolog in sodelavec Glasbene zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, kjer med drugim skrbi za urejanje rokopisnih zbirk in je avtor več glasbenih razstav. Znanstveno se ukvarja z življenjem in delom slovenskih vodilnih godbenikov ter skladateljev za godbene sestave oziroma pihalne orkestre. Izsledke predstavlja na domačih in tujih konferencah in objavlja v različnih publikacijah. Kot dirigent Pihalnega orkestra Idrija spodbuja izvajanje originalnih partitur slovenskih skladateljev. Je član mednarodnega združenja za proučevanje glasbe za pihalne sestave (IGEB).

Wolfgang Suppan (Gradec, Avstrija)

**BOJAN ADAMIČ – NJEGOV ČAS, NJEGOVO
GLASBENO OKOLJE**

Gre za obdobje, v katerem je Adamič živel, gre za okolje, v katerem je odraščal in izoblikoval svoj glasbeni vpliv. Kdor je leta 1912, dve leti pred začetkom prve svetovne vojne, prišel na svet in umrl leta 1995, pet let pred koncem 20. stoletja, je doživljal resnično usodna obdobja. Res je, da se ga prva svetovna vojna kot majhnega otroka ni veliko dotaknila, toda sledila so težka leta med političnimi in gospodarskimi krizami v Kraljevini Jugoslaviji. Leta 1941 je zaključil študij glasbe v Ljubljani. Drugo svetovno vojno je preživel in pretrpel na vrhuncu človekove ustvarjalnosti. Šele nova Jugoslavija mu je zagotovila ustrezne položaje in ugled v domovini. Umrl je leta 1995.

Prispevek govori o tem, v kakšnem stanju je Adamiču po letu 1945 našel pihalni orkester in splošno pihalno godbo, za katero je napisal pomembne skladbe.

▪ ***Kratka predstavitev predavatelja***

Dr. Wolfgang Suppan je študiral glasbo in muzikologijo na Štajerskem deželnem konservatoriju in na Univerzi Karl-Franzens v Gradcu; leta 1959 je doktoriral. Kot štipendist nemške raziskovalne družbe je leta 1961 začel obiskovati

Inštitut za vzhodnonemško etnografijo v kraju Freiburg im Breisgau; tam je leta 1963 kot referent glasbene raziskave začel delati pri Nemškem arhivu ljudskih pesmi, leta 1965 je bil imenovan za konservatorja, 1967 pa za višjega konservatorja. 1971 je sledila habilitacija za skupni predmet muzikologije na Univerzi Johannes Gutenberg v Mainzu in imenovanje za izrednega profesorja. Leta 1974 se je vrnil v Avstrijo kot redni profesor na Inštitut za glasbeno etnologijo visoke šole/univerze za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu. Upokojil se je leta 2001. Kot začasni profesor je obiskal univerze v Göttingenu, Innsbrucku in Salzburgu, kot gostujoči profesor pa univerze v Aarhusu na Danskem, v Izraelu, Bar'Ilan, New Yorku, Columbia, Frankfurtu na Majni in Austinu v Teksau.

Že med študijem v Gradcu je na predlog učitelja Hellmuta Federhoferja prevzel obdelavo „Štajerskega glasbenega leksikona“, ki je prvič izšel med leti 1962 in 1966 v šestih delih. 1984 je prejel raziskovalno nagrado dežele Štajerske. Od leta 1992 je član Zgodovinske deželne komisije za Štajersko, ki ima na domači strani (www.hlkstmk.at) njegov celotni seznam s številnimi objavljenimi knjigami, članki, publikacijami ter navedbami literature.

Jaka Pucihar (Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani)

PRISPEVEK BOJANA ADAMIČA K SLOVENSKI GLASBI NA PODROČJU BIG BANDA

Pionirstvo Bojana Adamiča se kaže na več poljih. Eno od najpomembnejših za razvoj glasbe na Slovenskem je vsekakor področje big banda. Ustanovitev Big banda Radia Ljubljana (uradno se je imenoval PORL – Plesni orkester Radia Ljubljana) je bila brez dvoma v prvi vrsti Adamičeva zasluga. Za ta ansambel je napisal ogromno del, med katerimi pomembno mesto zasedajo inštrumentalne skladbe. Kar takoj pritegne pozornost, so naslovi skladb, ki so (za razliko od današnjih časov) vsi po vrsti slovenski in zelo pomenski (*Berda blues, Billy May na Dolenjskem, Kisli nasmeh, Obvestilo, Vodmatska roža, Ta je pa bosa! ...*). Iz te skupine

skladb je daleč najbolj izvajana skladba 41° vročine, ki je nastala, ko je skladatelj preboleval visoko vročino in datira v leto 1929 kot ena njegovih najzgodnejših ter jo lahko damo ob bok jazzovskim skladbam, ki so v tistem času nastajale na Novi celini.

▪ **Kratka predstavitev predavatelja**

Mag. Jaka Pucihar je na Akademiji za glasbo v Ljubljani diplomiral iz kompozicije (1998), in sicer pri prof. Alojzu Srebotnjaku, na isti ustanovi je kasneje tudi magistriral (prof. Marko Mihevc). Med študijem je prejel študentsko Prešernovo nagrado za *Koncert za tolkala in orkester*, od leta 1999 pa na omenjeni inštituciji kot docent predava glasbeno-teoretične predmete. Poleg skladateljskega in aranžerskega delovanja je pomembna tudi njegova aktivnost na poustvarjalnem področju: kot pianist sodeluje s številnimi umetniki, kot so Irena Grafenauer, Mate Bekavac, Darja Švajger, Alenka Godec, Vita Mavrič idr., s Simfoničnim orkestrom ter Big bandom RTV Slovenija, Orkestrom slovenske vojske ter s številnimi drugimi. Kot jazz pianist in aranžer se je izpopolnjeval pri prof. Ulischererju (Avstrija), Barryu Harrisu in Johnu Claytonu (Norveška/USA) ter pri Renatu Chiccu (Slovenija).

Vladimir Mustajbašić (Beograd, Srbija)

BOJAN ADAMIČ V BEOGRADU IN SRBIJI

Bojan Adamič je pri sodelovanju z inštitucijami in posamezniki pred in med bivanjem v Beogradu in v Srbiji in po njem pustil globok pečat. Iz dostopnih podatkov, ki so na voljo v Narodni knjižnici Srbije, srbskem vojaškem arhivu, knjižnici glasbe Radio Beograd, na spletni strani Festivala mladih v Subotici in iz pogovorov z Vojislavom Simičem in Budimirjem Gajićem, je razvidno, da je bil dejaven na številnih področjih in bil član odborov, strokovnih žirij, dirigent, aranžer, komponist, najdejavneje pa se je udeleževal kot dirigent revijskega orkestra in mešanega zbora Umetniškega ansambla JLA ter kot skladatelj in aranžer revijskega Umetniškega ansambla JLA, vojaškega pihalnega orkestra

in vojaškega zabavnega orkestra. To, kar v dokumentih ni zapisano, a shranjeno v spominu vseh ljudi, s katerimi je sodeloval, so njegovo ogromno znanje in spretnosti, skromnost in duhovitost ter neumrljiva radovednost videti, slišati, vedeti, čutiti, izkusiti ... Njegov fotoaparati Haseblat, ki ga je vedno in povsod nosil s seboj, je zabeležil, tako se mi zdi, vsak trenutek njegovega življenja. Verjetno bodo shranjene fotografije in filmi pričali lepše kot vse, kar sem napisal o njem.

Čast mi je bilo poznati Bojana Adamiča.

▪ *Kratka predstavitev predavatelja*

Mag. Vladimir Mustajbašić je bil v mladosti violinist in rogist godbe na pihala. Po zaključeni vojaški šoli v Vukovaru je postal član Vojaškega orkestra Garde v Beogradu ter nadaljeval glasbeno šolanje na Srednji glasbeni šoli Josip Slavenski in nato študiral rog na Glasbeni akademiji v Beogradu. Kasneje je študiral še kompozicijo in dirigiranje ter iz zadnjega tudi magistriral. V vojaškem orkestru Garda je igral rog, violino in klavir, nastopal kot solist na rogu, v letu 1975 začel nastopati kot dirigent, kar je uradno postal 1978. Od leta 1981 do 1990 je bil vodja-dirigent Simfoničnega orkestra Umetniškega ansambla JNA, s katerim je gostoval tudi v tujini. Leta 1990 je ponovno ustanovil orkester RV in PVO v Zemunu. Leta 1995 je bil eden izmed soustanoviteljev in umetniški vodja beogradskega pihalnega orkestra, edinega civilnega koncertnega orkestra te vrste v Srbiji, s katerim je nastopal na večjih kulturnih prireditvah in promenadnih koncertih do leta 2011, ko je orkester prenehal delovati. Je avtor številnih skladb za simfonične in pihalne orkestre, komorne in vokalne ansamble ter soliste. Cenijo ga kot aranžerja, predvsem za pihalne orkestre.

Mitja Reichenberg (Ljubljana)

BOJAN ADAMIČ IN FILMSKA GLASBA

Skladatelj in dirigent Bojan Adamič je velik del svojega bogatega glasbenega opusa posvetil tudi filmski glasbi. V njegovi zapuščini se nahaja več kot 200 filmskih partitur, med

katerimi je glasba za dokumentarne, televizijske, kratko- in dolgometražne celovečerne filme. Mnogi poznajo njegovo glasbo po zabavnejših tonih, saj je bil mojster popevke in popularnih glasbenih vsebin, ljubitelji filmske glasbe pa se zagotovo spomnijo njegovih filmskih kompozicij, s katerimi je oblikoval slovenski in nekdanji jugoslovanski filmski prostor. Med filmi velikega platna, ki jih ne smemo spregledati, so zagotovo *Jara gospoda* (1953, rež. Bojan Stupica), *Vesna* (1953, rež. František Čap), *Trenutki odločitve* (1955, rež. František Čap), *Ples v dežju* (1961, rež. Boštjan Hladnik), *Erotikon* (1963, rež. Boštjan Hladnik), *Kekčeve ukane* (1968, rež. Jože Gale), *Volk samotar* (1972, rež. Obrad Glušević), *Valter brani Sarajevo* (1972, rež. Hajrudin Krvavac), *Idealist* (1976, rež. Igor Pretnar) in *Kavarna Astoria* (1989, rež. Jože Pogačnik). Že na prvi pogled lahko vidimo, da gre za široko paleto filmsko-glasbenega izraza, od dramskih partitur (*Jara gospoda*, *Idealist*, *Trenutki odločitve*, *Kavarna Astoria*), do mladostnega žanra (*Vesna*, *Kekčeve ukane*, *Volk samotar*), med njimi pa so tudi sodobne filmske partiture (*Ples v dežju*, *Erotikon*, *Valter brani Sarajevo*), s katerimi Adamič dokazuje, da je kot dober skladatelj lahko posegal po najrazličnejših vsebinah in glasbenih oblikah, pa vendar ostal vedno zvest kvaliteti in premišljenemu glasbenemu izrazu.

▪ **Kratka predstavitev predavatelja**

Dr. Mitja Reichenberg je komponist in doktor socioloških znanosti. Kot skladatelj in znanstvenik je dejaven na področju filmske glasbe. Deluje kot glasbeni aranžer, producent in studijski glasbenik v filmskih studiih po Evropi in v ZDA. Predava na inštitutu angleške Middlesex univerze, inštitutu IAM v Ljubljani, na fakulteti za medije FAM Ljubljana ter na Visoki šoli za umetnost Univerze v Novi Gorici. Kot filmski skladatelj in filmsko-glasbeni teoretik je avtor več strokovnih knjig, priročnikov, učbenikov ter znanstvenih člankov.

Vladimir Frantar (Ljubljana)

BOJAN ADAMIČ – PIONIR SLOVENSKE POPEVKE

V prispevku je Bojan Adamič predstavljen kot avtor zabavne glasbe - popevke. Tako kot na številnih drugih je »Mojster« tudi na tem področju opravil pionirsko delo, saj je – po drugi svetovni vojni – napisal nekaj prvih slovenskih popevk, ki so jih prepevali tedaj znani pevke in pevci: Jelka Cvetežar, Stane Mancini, Sonja Hočevnar, Zlata Ognjanovič, Beti Jurkovič, Marjana Deržaj, Majda Sepe ... Kot dirigent in aranžer se je udeležil prvih festivalov jugoslovanske zabavne glasbe v Opatiji, kasneje pa je kot skladatelj, dirigent in aranžer sodeloval na številnih, pravzaprav na skoraj vseh festivalih v Sloveniji in tedanji Jugoslaviji (Slovenska popevka, Vesela jesen, Melodije morja in sonca, Kajkavska popevka v Krapini, Melodije Istre in Kvarnerja idr.) Večkrat je tekmoval na jugoslovanskem natečaju za izbor jugoslovanske predstavnice za Popevko Evrovizije; njegova pesem *Zlati april* v izvedbi Marjane Deržaj je prišla leta 1964 v najožji izbor. Na festivalih zabavne glasbe je redko dobival nagrade, a je s svojim delovanjem pomembno zaznamoval to glasbeno zvrst in je pogosto sodeloval s pevci tedanje mlajše generacije, kot so bili: Sonja Gabršček, Marjeta Ramšak, Braco Koren, Meri Avsenak in mnogi drugi. V svojem zadnjem ustvarjalnem obdobju pa se je skoraj povsem posvetil šansonu.

▪ *Kratka predstavitev predavatelja*

Vladimir Frantar, profesor slovenščine in francoščine, je po diplomu na Filozofski fakulteti v Ljubljani deloval na RTV Slovenija kot dramaturg v Dramski redakciji televizije, kot redaktor in pomočnik urednika pa v Uredništvu tujega igranega programa. Pisal je dramske scenarije za televizijske in radijske igre in filme, objavljala strokovne prispevke o televiziji in gledališču, prevajal odrska dela in pripravil dramatisacije slovenskih klasikov. Sodeloval je v domačih in uglednih mednarodnih žirijah na televizijskih festivalih, kjer je še danes cenjen strokovnjak. Pozornost posveča glasbeni ustvarjalnosti različnih zvrsti, predvsem opere, in je dolgoletni poročevalec iz Slovenije za angleško revijo

Opera. Svoje delo je zaokrožil v monografiji o slovenski popevki ob letošnji 50-letnici festivala Slovenska popevka.

Meri Avsenak Pogačnik (Ljubljana)

ŠANSON BOJANA ADAMIČA IN FESTIVAL JUGOSLOVANSKEGA ŠANSONA V ROGAŠKI SLATINI

Začetki Adamičevega šansona segajo v čas sodelovanja s Franetom Milčinskim – Ježkom. Adamič se je podpisal kot avtor številnih šansonov, songov in kupletov v radijskih in televizijskih igrah, večkrat v izvedbi dramskih igralcev. Sodeloval je tudi z rokerjem Markom Brecljem ob izidu albuma *Cocktail*. Od leta 1982 je ustvarjal slovenski šanson na besedila slovenskih pesnikov, ki jih je večinoma izvajala pevka Meri Avsenak, in sicer skupaj z ansamblom »Šanson in kitar«. Skupina je nastopala po Sloveniji in v zamejstvu. Ob priložnostnem nastopu v Rogaški Slatini se je porodila zamisel o prireditvi državnega značaja in kmalu je tam nastal Festival jugoslovanskega šansona. Bojan Adamič je med drugim uglasbil cikel poezije pesnice Lili Novy in ustvarjal na predloge Ervina Fritza. Bil je tudi pobudnik tako imenovanih večerov »Pesmi svobodnih oblik« v Ljubljani in Celju, ki so se odvijali ob festivalu »Slovenska popevka«. Zanj so značilne tudi uglasbitve številnih besedil z vojno in protivojno tematiko slovenskih pesnikov ter priredbe ljudskih pesmi. Adamič je svoje izkušnje na področju šansona prenašal tudi na mlajše rodove ter o tem pogosto predaval po osnovnih in srednjih šolah, za Glasbeno mladino Slovenije idr. Danes velja za pionirja slovenskega šansona in enega njegovih najpomembnejših avtorjev.

▪ **Kratka predstavitev predavateljice**

Meri Avsenak Pogačnik je glasbeni študij zaključila na Pedagoški akademiji v Ljubljani in se nato posvetila pedagoškemu delu in solističnemu petju. Po uspešni avdiciji na Prvem aplavzu na RTV Ljubljana je posnela prve popevke priznanih slovenskih avtorjev. Na ljubljanskem Radiu je bila dolgoletna glasbena urednica. V sodelovanju z Bojanom

Adamičem je poustvarila njegove številne uglasbitve slovenskih pesnikov ter z njim nastopala kot šansonjerka in posnela več zgoščenk. Nastopila je na pomembnih festivalih popevk in šansonov, prejela več nagrad in bila umetniški vodja Festivala slovenskega šansona.

Branka Rotar Pance

(Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani)

KULTURNA VLOGA VESELEGA TOBOGANA IN DELO BOJANA ADAMIČA

Najstarejša javna radijska oddaja *Veseli tobogan* bo v letu 2013 obeležila 50-letnico obstoja. Pri njeni produkciji je skoraj dve desetletji aktivno sodeloval Bojan Adamič s pripravo dogodka (avdicije), pisanjem aranžmajev, vajami, vodenjem ansambla in igranjem na klaviature na javnih radijskih snemanjih. Številni danes bolj ali manj uveljavljeni pevci zabavne glasbe in drugi glasbeniki navajajo nastop v *Veselem toboganu* kot eno svojih prvih referenc. Bojan Adamič je s to oddajo odkrival glasbeno nadarjene otroke po vsej Sloveniji in jih z nastopom spodbudil k nadaljnjemu glasbenemu udejstvovanju.

V prispevku analiziram in vrednotim koncept oddaje v času delovanja Bojana Adamiča z vidikov današnjega pojmovanja kulturne vzgoje in vseživljenjskega učenja. Vpogled v programske sheme *Veselega tobogana*, ohranjene Adamičeve rokopise partitur (cca 800 aranžmajev za to oddajo) in druge dokumente omogoča vrednotenje vloge in pomena *Veselega tobogana* za številne generacije nastopajočih, obiskovalcev prireditve, radijskih poslušalcev in občasno tudi televizijskih gledalcev. Adamičev obsežen opus aranžmajev ljudskih pesmi, skladb za otroke domačih in tujih avtorjev ter popevk predstavlja bogat vendar neizkoriščen vir za različne namene glasbenega udejstvovanja otrok in odraslih.

▪ **Kratka predstavitev predavateljice**

Dr. Branka Rotar Pance je predstojnica Oddelka za glasbeno pedagogiko na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Razisko-

valno delo usmerja v preučevanje vloge motivacije v procesih glasbenega izobraževanja, v razvoj specialnih glasbenih didaktik, preučuje procese vseživljenjskega učenja učiteljev glasbe, koncept kulturne vzgoje in raziskuje zgodovino slovenske glasbene pedagogike. Deluje tudi kot recenzentka, urednica in zborovodkinja otroškega pevskega zbora. Od leta 2009 je članica predsedstva *Evropske zveze za glasbo v šoli* (EAS).

Abstracts of papers delivered at the International Symposium on Bojan Adamič

Darja Koter (Academy of Music, University of Ljubljana)
THE WORK OF BOJAN ADAMIČ
AND HIS LIFE TURNING POINTS

Bojan Adamič (1912-1995) was a pianist, organist, composer, conductor, arranger and an all-around creative musician. He left an important mark on Slovenian popular, jazz and film music, was a pioneer of Slovenian popular songs and chanson and in addition to that, a composer of classical music and works for wind orchestras. Besides his versatile musical career, he was also an excellent photographer. He attended the Music School of the Philharmonic Society of Ljubljana and continued his studies at the Music Academy (today the Academy of Music), where he attended the class of Janko Ravnik and in 1941 earned a degree in piano. Even before the war, he became a member of musical ensembles which broke new ground in the field of Slovenian jazz music.

In World War II he joined the partisans, where he worked as the composer, arranger, pianist then leader of the brass band in Bela Krajina. After the War, he established the Dance band Radio Ljubljana and was its long-time conductor. With Adamič, the band became well-known in Europe. Despite the aversion of the socialist authorities to jazz and popular music, Adamič developed the Slovenian popular song and chanson and wrote scores for big bands. He created a huge opus of film and scene scores in which he is the most prolific Slovenian composer. Adamič was an extremely active arranger, conductor and accompanist pianist companion to singers of popular music. He cooperated with numerous Yugoslav orchestras and was an active participant in almost all festivals of popular music, connected with popular songs and chansons. As an all-around musician, he was a central figure of the music scene in Yugoslavia.

▪ *A short CV*

Darja Koter, Ph.D., is an Associate Professor and a lecturer of the History of Music at the Academy of Music. She

performs research on instrumental heritage, musical iconography, history of music education & musical groups and engages deeply in biographies and opuses of Slovenian composers. She publishes the results of her research in domestic and foreign magazines and in monographs (for example *Glasbilarstvo na Slovenskem - Manufacture of Musical Instruments in Slovenia*, Maribor 2001; *Musica coelestis et musica profana*, Koper 2008). Since 2006, she is an editor of thematic publications on Slovenian composers published by the Academy of Music.

Franc Križnar (University of Maribor)

MUSIC OF BOJAN ADAMIČ DURING WORLD WAR II

The less creative period of Bojan Adamič before World War II (and immediately after its beginning until September 1943) was based on popular music and jazz reproductions or dance music: at that time, he was mostly a performer but that period also marks the point in time when he began to arrange music. His entry into the partisan movement, where he was initially a fighter and then badly wounded, brought him to the headquarters of the National Liberation Army in the liberated territory of Bela Krajina where he became the head of cultural and (especially) musical activities. There, under the wings of the headquarters, he founded and led a wind band, was one of the initiators of the Invalidity Choir and took an active part as a versatile instrumentalist and composer. Of about thirty works, which are (so to speak) compositional debuts of Adamič in classic or serious music, some are still preserved: the choir *ČE ZAPOJEMO VESELO - IF WE SING JOYFUL* (text provided by Kosmač France, 1944), the solo song *PESEM TALCEV - THE SONG OF THE HOSTAGES* (text provided by Karel Destovnik - Kajuh, 1944/45) and *ZDRAVO, TOVARIŠ - HELLO, COMRADE* (text provided by Tone Seliškar, 1944 / 45), *POLKA* (1944), *UVERTURA* (1944/45) and others – all were written for musical bands or wind orchestras (Adamič called them »partisan songs«). He also wrote chamber works: *MESEC (= NOČ) NA TRAVNI*

GORI – MOON (=NIGHT) ON THE GRASS MOUNTAIN (1944) and Variations on the theme »NAGLO PUŠKE SMO ZGRABILI – WE GRABBED THE GUNS FAST«(1944) – both written for violin and piano, etc ...

▪ *A short CV*

Franc Križnar, Ph.D., Univ. M.G. and graduate of musicology, music essayist, critic and the head of the Institute for Music Information Science at the Centre for Interdisciplinary and Multidisciplinary Research and Studies of the University of Maribor. He writes music critiques and essays and has published several scientific articles and monographs including: *Anton Jobst*, 1990; *Slovenska glasba v narodnoosvobodilnem boju – Slovenian Music During the National Liberation War*, 1992; *Sto slovenskih skladateljev/Sodobni glasbeni ustvarjalci – Hundred Slovenian Composers/Modern Creators of Music* 1997; *Živeti z glasbo – Living with Music*, 2006; *Zvonimir Ciglič – Being a Creator*, 2006; *Genealogija glasbene dramaturgije Škofjeloškega pasijona – Genealogy of the Musical Dramaturgy of the Škofja Loka Passion Play*, 2010, *Biti sam – Being alone*, 2011).

Domen Prezelj (National and University Library Ljubljana)

**BOJAN ADAMIČ AND HIS MUSIC
FOR WIND ORCHESTRAS**

Bojan Adamič started creating music for wind orchestras during World War II, when he was wounded and sent to the liberated territory in Bela Krajina. During treatment in the hospital, he was selected as bandmaster of the partisan band by the proposal of his musical acquaintance Milos Zihrel, the brother of the more famous party ideologist Boris Zihrel. The band of the National liberation army and partisan detachments of Slovenia headquarters was formed on the initiative of the propaganda department's headquarters. Adamič started carrying out his new mission enthusiastically despite the orchestra having great difficulties due to the lack of instruments and (primarily music paper) materials. Most of the program for the newly established

orchestra was contributed by Bojan Adamič, together with his bandmaster, Captain Drago Lorbek. Band members of the Headquarters Musical Band were mostly war-disabled persons, who otherwise had no proper musical skills, but by using original approaches, Adamič trained them to become good musicians. Since 1991, the works of Adamič for wind orchestras are published exclusively by the publishing firm Hartman from Maribor (collection: *Bojan Adamič* and his opus). A typical line-up is as follows: a piccolo, 2 flutes, an oboe, an es clarinet, 3 clarinets, a bass clarinet, a bassoon, an alto saxophone, a tenor saxophone, a baritone saxophone, 2 flugelhorn, 2, cornets, a tenor, a baritone, 4 horns, 3 trumpets, 3 trombones, 2 tuba and percussion. In large scores, (Snow White, Requiem) Adamič uses variants such as alto flute, alto clarinet, soprano saxophone and percussion which is used more often. All his life, Adamič chose unique and new ways; he used new means of expression (machine gun, fire siren, police whistle, bottle, car horn, sandpaper, typewriter) in his own compositions and wrote music scores which ranged, as he says, »from a frying pan and laurel to a symphonic Orchestra.«

▪ *A short CV*

Domen Prezelj, M.G., is a musicologist and an associate of the Music Collection of the National and University Library in Ljubljana, where he is (among other things) responsible for editing manuscript collections and is also the author of several music exhibitions. Scientifically, he deals with the life and work of leading Slovenian musicians and composers for compositions of musical bands or wind orchestras. He presents the results of his research at national and international conferences and publishes them in various publications. As the conductor of the Wind Orchestra Idrija, he promotes the implementation of original scores of Slovenian composers. He is a member of the International Society for the Investigation and Promotion of Wind Music (IGEB).

Wolfgang Suppan (Graz, Austria)
**BOJAN ADAMIČ – HIS TIME,
HIS MUSICAL ENVIRONMENT**

It is a period in which Adamič lived, it is an environment in which he grew up and developed his musical influence. Whoever was born in 1912, two years before the First World War - and died in 1995, five years before the end of the 20th century, experienced a truly fateful period. It is true that Adamič was not greatly affected by the First World War as he was still a small child. But then difficult years of political and economic crises in the Kingdom of Yugoslavia followed. Adamič lived and suffered through World War II at the height of human creativity. In 1941, he completed his music study in Ljubljana. The new Yugoslavia was the first to provide him appropriate positions and reputation in the country. Adamič died 1995.

My article is about the condition Adamič discovered winds bands and general wind music (for which he wrote many notable songs) in after 1945.

▪ *A short CV*

Wolfgang Suppan, Ph.D., studied music and musicology at the Styrian Provincial Conservatory and at the Karl-Franzens University in Graz, Austria; in 1959 he earned a doctorate. As a scholarship-holder of the German research association he began attending the Institute of East German ethnography in 1961 in Freiburg im Breisgau; there he began in 1963 to work as a consultant of musical research in the German archives of folk songs; in 1965 he was appointed to Conservator and in 1967 to Senior Conservator. In 1971, he became qualified as university teacher for the common subject of musicology at the Johannes Gutenberg University in Mainz and later appointed to Associate Professor. In 1974 he returned to Austria as a professor at the Institute of music ethnology of the University of Music and Dramatic Arts in Graz where retired in 2001. As a temporary professor, Suppan visited the University of Göttingen, Innsbruck and Salzburg, and as a visiting professor Aarhus / Denmark / Israel, Bar'Ilan, Columbia / New York, Frankfurt am Main, and Austin / Texas.

During his studies in Graz, Suppan (through a proposal by his teacher, Hellmut Federhofer) took over the processing of the »Styrian musical lexicon« which was first published between 1962 and 1966 in six copies. In 1984, he received the Styria Research Award. Since 1992, Suppan has been a member of the Historical Provincial Commission of Styria, which has on its home page (www.hlkstmk.at) published his entire list of literature with several published books, articles, publications and references.

Jaka Pucihar (Academy of Music, University of Ljubljana)

THE CONTRIBUTION OF BOJAN ADAMIČ TO SLOVENIAN MUSIC IN THE FIELD OF BIG BANDS

The pioneering work of Bojan Adamič is reflected in a number of fields. One of the most important ones for the development of music in Slovenia is surely in the field of big band music. The establishment of the Big Band Radio Ljubljana (which was officially named PORL – Dance Band Radio Ljubljana) sits undoubtedly in first place of Adamič's merits. He wrote many works for this band, among which instrumental songs play an important part. What immediately attracts attention are the song titles, which (unlike in present times) are all Slovenian and very semantic (Berda blues, Billy May na Dolenjskem, Kisli nasmeh, Obvestilo, Vodmatska roža, Ta je pa bosa! ...). From this group of songs the most performed one is song 41° vročine (in English: 41° fever), which was created when the composer suffered from high fever and dates back to 1929. It is one of his earliest works and can be compared to jazz songs which were popular at the time in the New World.

▪ *A short CV*

Jaka Pucihar, M.G, earned a degree in composition (1998) at the Academy of music in Ljubljana under the tutorship of Professor Alojz Srebotnjak and later also earned a Master's Degree at the same institution (Professor Marko Mihevc). During his studies he was awarded the student Prešeren Award for the Concert for Percussion and Orchestra and

since 1999 teaches music-theory lessons as an Assistant Professor at the aforementioned institution. Besides composing and arranging he is also active in the field of music reproduction: as a pianist he cooperates with numerous artists, such as Irena Grafenauer, Mate Bekavac, Darja Švajger, Alenka Godec, Vita Mavrič and others, with the Symphony Orchestra and the Big Band RTV Slovenia, the Slovenian Armed Forces Orchestra and with numerous other artists. As a jazz pianist and arranger he improved his knowledge by working with prof. Ullischer (Austria), Barry Harris and John Clayton (Norway/USA) and with Renato Chicco (Slovenia).

Vladimir Mustajbašić (Belgrade, Serbia)

BOJAN ADAMIČ IN BELGRADE AND SERBIA

During cooperation with institutions and individuals before, during and after his stay in Belgrade and Serbia, Bojan Adamič left a deep impression. From the data, available at the National Library of Serbia, the Serbian military archives, the music library of Radio Belgrade, on the website of the Youth Festival in Subotica and from conversations with Vojislav Simić and Budimir Gajić it is evident that Bojan Adamič was active in many areas and was a member of committees, expert juries, a conductor, arranger, composer, and worked most actively as a conductor of the Revue orchestra and of the mixed choir of the Artistic ensemble of JLA (Yugoslavian Army) and as a composer and arranger of the Revue Artistic Ensemble of JLA, the military orchestra and the military entertainment orchestra. What is not written in documents, but stored in the memory of all the people with whom he worked is his vast knowledge and skills, humility and humour and an undying curiosity to see, to hear, to know, to feel, to experience ... His camera Haseblat, which he always kept with him, recorded, so it seems to me, every moment of his life. The stored photos and movies will probably bear witness to his life better than everything I wrote about him.

To me, it was an honour to know Bojan Adamič.

▪ *A short CV*

In his youth, Vladimir Mustajbašić, M.G., was a violinist and horn player in a wind band. After graduating from military school in Vukovar he became a member of the Military Orchestra Garda in Belgrade and continued his musical studies at the Josip Slavenski High school of Music and went on to study horn at the Music Academy in Belgrade. Later he studied composition and conducting and earned a master's degree in the latter. In the Military Orchestra Garda he played the horn, violin and piano, performed as a solo horn player and in 1975 began performing as a conductor, what he became officially in 1978. From 1981 until 1990 he was the head-conductor of the Symphony Orchestra of the Artistic ensemble JNA, with which he toured in Yugoslavia and abroad. In 1990 he re-established the orchestra RV and PVO in Zemun. In 1995 he was one of the founders and artistic director of the Belgrade wind orchestra, the only civilian concert orchestra of its kind in Serbia, with which he performed at major cultural events and promenade concerts until 2011, when the orchestra disbanded. He has written many songs for symphony and wind orchestras and soloists. He is valued and appreciated as an arranger, mainly for wind orchestras.

Mitja Reichenberg (Ljubljana)

BOJAN ADAMIČ AND FILM MUSIC

The composer and conductor Bojan Adamič contributed a large part of his rich musical opus to film music as well. His legacy comprises more than 200 film scores, including music for documentaries, television, radio, short and long-length feature films. Many know his music for its funny tones, since he was a master of popular songs and popular music content; movie lovers certainly remember his film compositions with which he formed the Slovenian and former Yugoslav film world. Among the films, which should not be overlooked, are *Jara gospoda* – *Eng. Rich vulgarians* (1953, dir. Bojan Stupica), *Vesna* (1953, dir. František Čap), *Trenutki odločitve* – *Eng. Decision moments* (1955, dir. Fran-

tišek Čap), *Ples v dežju* – Eng. *Dancing in the rain* (1961, dir. Boštjan Hladnik), *Erotikon* (1963, dir. Boštjan Hladnik), *Kekčeve ukane* – Eng. *Kekec's tricks* (1968, dir. Jože Gale), *Volk samotar* – Eng. *A lone wolf* (1972, dir. Obrad Glušević), *Valter brani Sarajevo* – Eng. *Valter defends Sarajevo* (1972, dir. Hajrudin Krvavac), *Idealist* (1976, dir. Igor Pretnar) and *Kavarna Astoria* – Eng. *Café Astoria* (1989, dir. Jože Pogačnik). At first glance, we can see that it is a wide range of film-music scores, from drama scores (*Jara gospoda*, *Idealist*, *Trenutki odločitve*, *Kavarna Astoria*) to the youthful genre (*Vesna*, *Kekčeve ukane*, *Volk samotar*), among those are also modern film scores (*Ples v dežju*, *Erotikon*, *Valter brani Sarajevo*), with which Adamič proves that, as a good composer, he was able to use various contents and musical forms while at the same time remaining loyal to quality and to a sophisticated musical expression.

▪ *A short CV*

Mitja Reichenberg, Ph.D., is a composer and holds a Doctorate in Social Sciences. As a composer and scientist he is active in the field of film music. He works as a music arranger, producer and studio musician in film studios throughout Europe and the United States. He teaches at the Institute of the English Middlesex University, University IAM in Ljubljana, at the Faculty of Media FAM Ljubljana and at the School of Arts at the University of Nova Gorica. As a film composer and a film-music theorist he is the author of several professional books, manuals, textbooks and scientific papers.

Vladimir Frantar (Ljubljana)

BOJAN ADAMIČ – THE PIONEER OF THE SLOVENIAN POPULAR SONG

In this article, Bojan Adamič is presented as the author of popular music – popular songs. As in many others, the »Master« performed pioneer work in this field as well, since he – after World War II – wrote some of the first Slovenian popular songs, which were sung by famous singers: Jelka Cve-

težar, Stance Mancini, Sonja Hočevar, Zlata Ognjanovič, Beti Jurkovič, Marjana Deržaj, Majda Sepe... As a conductor and arranger, he participated at the very first festivals of Yugoslav popular music in Opatija and later participated as a composer, conductor and arranger at numerous (in fact almost all) festivals in Slovenia and former Yugoslavia (Slovenska popevka – Eng. Slovenian popular songs, Vesela jesen – Eng. Happy Autumn, Melodije morja in sonca – Eng. Melodies of the Sea and Sun, Kajkavska popevka v Krapini – Kajkavian popular songs in Krapina, Melodije Istre in Kvarnerja – Eng. Melodies of Istra and Kvarner and others) He repeatedly competed in the Yugoslav competition for the selection of the Yugoslav representative for the Eurovision Song Contest; his song, Zlati april, performed by Marjana Deržaj came into the narrow selection. Bojan Adamič rarely received awards at festivals of popular music, but left an important mark with his work on this type of music and often cooperated with singers which belonged to the younger generation of that time: Sonja Gabršček, Marjeta Ramšak, Braco Koren, Meri Avsenak and others. He devoted his last period of creation almost entirely to chanson.

▪ *A short CV*

After earning a degree at the Faculty of Arts of Ljubljana, Vladimir Frantar, a professor of Slovene and French, worked at RTV Slovenia as a stage manager at the Drama Editorial Department for Television and as an editor and assistant editor at the Editorial Office of the Foreign Played Programme. He wrote drama scenarios for television and radio plays and movies, published professional articles on television and theatre, translated theatre works and prepared dramatizations of Slovenian classic authors. He participated in domestic and renowned international juries at television festivals, where he is still a valued professional. He devotes attention to the musical creativity of various types, mainly opera, and has been a reporter from Slovenia for several years for the English magazine Opera. He rounded off his work in the monograph on Slovenian Popular Song at this year's 50th anniversary of the Slovenian popular songs festival.

Meri Avsenak Pogačnik (Ljubljana)

THE CHANSON OF BOJAN ADAMIČ AND THE FESTIVAL OF THE JUGOSLAV CHANSON IN ROGAŠKA SLATINA

The beginning of the chanson of Adamič dates back to when he was cooperating with Fran Miličinski – Ježek. Bojan Adamič was author of numerous chansons, songs and couplets in radio and television plays, which were often performed by drama players. He also collaborated with rock singer Mark Brecelj during the release of the album *Cocktail*. He was developing the Slovenian chanson based on texts of Slovenian poets, mostly sung by the singer Meri Avsenak, together with the band »Chanson and Guitar.« The group performed in Slovenia and abroad. At a casual performance in Rogaška Slatina, the idea of an event of national character came up and soon the Festival of the Yugoslavian chanson arose. Bojan Adamič set to music a cycle of poetry of the poet Lili Novy and composed on proposals of Ervin Fritz. He was also the initiator of the so-called evenings »Songs of free forms« in Ljubljana and Celje, which took place at the Festival of »Slovenian Popular Songs.« It is characterized by a number of composition texts with war and anti-war themes of Slovenian poets and arrangements of folk songs. Adamič turned over his experience in the field of chanson to younger generations and carried out several lectures on chanson in elementary and secondary schools, for the Slovenian music youth and others. He is now considered a pioneer of the Slovenian chanson and is one of its most important authors.

▪ *A short CV*

Meri Avsenak Pogačnik completed her musical studies at the Academy of Pedagogy in Ljubljana and focused on pedagogic work and solo singing. After a successful audition at the show *Prvi aplavz* (First Applause) at RTV Ljubljana, she recorded her first popular songs of renowned Slovenian authors. She was a music editor at the Radio of Ljubljana for many years. In collaboration with Bojan Adamič, she recreated many of his compositions of Slovenian poets,

performed with him as a chansonnier, and recorded several records. She performed at important popular song and chanson festivals, received several awards, and was an Art Director at the Slovenian chanson festival.

Branka Rotar Pance

(Academy of Music, University of Ljubljana)

THE CULTURAL ROLE OF THE RADIO SHOW VESELI TOBOGAN (IN ENGLISH: THE MERRY SLIDE) AND THE WORK OF BOJAN ADAMIČ

In 2013, the oldest public radio show *Veseli tobogan* will celebrate its 50th anniversary. For almost two decades, Bojan Adamič participated in its production by preparing events (auditions) and exercises, writing arrangements, leading musical ensembles, and playing keyboard at public radio recordings. Today, numerous established singers of popular music – as well as other musicians who perform at state performances – mark *Veseli tobogan* as one of their first references. Through this show, Bojan Adamič was able to discover many musically talented children from all over Slovenia and has actively encouraged them to continue their involvement in music.

In the article, I analyse and evaluate the “concept of the show” through the work of Bojan Adamič from the point of view of today’s understanding of cultural education and lifelong learning. Insight into the programme scheme of *Veseli tobogan*, preserved manuscript scores of Adamič (who has conducted approximately 800 arrangements for this show), and into other documents enables the evaluation of the role and meaning of *Veseli tobogan* for numerous generations of performers, visitors, radio listeners and occasionally television viewers. The extensive opus of folk song arrangements, songs for children of domestic and foreign authors and popular songs represents a rich yet unexploited source of musical involvement, for both children and adults, for a variety of purposes.

▪ *A short CV*

Branka Rotar Pance, Ph.D., is the head of the Department for Music Education at the Academy of Music Ljubljana. She focuses her studies on the research of the role of motivation in the processes of music education, on the development of special music didactics; performs research on the lifelong learning processes of music teachers, cultural education concepts, and the history of Slovenian music pedagogy. She also works as a reviewer, editor, and children's choir conductor. Since 2009, she has been a member of the Presidency of the *European Association for Music in Schools* (EAS).

Naslov:

ADAMIČEVI DNEVI

Programska knjižica dogodkov od 26. do 28. oktobra 2012
ob 100. obletnici rojstva Bojana Adamiča
v okviru projekta Evropska prestolnica kulture Maribor 2012

Izdala: Zveza slovenskih godb

Zanjo: Tone Urbas

Uredila: Alenika Žnidaršič in Tone Urbas

Lektoriranje: Iztok Razdrih

Prevod: Boris Pirš

Oblikovanje: Abakos, d. o. o., Cerknica

Naslovnica: Milena Oblak Erznožnik

Slikovno gradivo: fotografija Bojana Adamiča,
avtor Tihomir Pinter

Tisk: Abakos, d. o. o., Cerknica

Naklada: 700 izvodov

Ljubljana, oktober 2012

MARIBOR2012

Evropska prestolnica kulture

Univerza v Mariboru

Univerzitetna knjižnica Maribor

Jskd

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
SLOVENSKA VOJSKA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

www.bojan-adamic.si

www.zvezaslovenskih-godb.si

<http://www.slovenski-godbenik.si>

www.maribor2012.eu

www.jskd.si